

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3045/2020. (II. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pf.21.495/2016/3. számú ítélete, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, melyben kérte a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pf.21.495/2016/3. számú ítélete, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az ügyben előterjesztett beadványok és a bíróságok által hozott határozatok alapján az alábbiakban összegezhető.
- [3] 3. Az indítványozó (az alapügy felperese) a használatában álló ingatlanon repcét termelt a 2012–2013-as gazdasági évben. Az ingatlanokon az alperes vadászatra jogosult. A vegetációs időszakban a repcében a vadak rá-gással, taposással kárt okoztak. Az indítványozó keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest vadkár címén 7.058.105 forint és járulékai, valamint a jegyzői eljárásban felmerült szakértői költség megfizetésére. Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest az indítványozó részére 6.097.663 forint és késedelmi kamatai, valamint 200.500 forint jegyzői eljárásban felmerült költség és perköltség megfizetésére: a keresetet ezt meghaladóan elutasította. Mindkét fél fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperest terhelő marasztalás összegét 3.762.323 forintra és járulékaira leszállította, az elsőfokú bíróságtól eltérően rendelkezett az elsőfokú perköltségről és a kereseti illetékről, egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. A jogerős ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését, elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) és (3) bekezdésének megfelelő mérlegelésével jutott az elsőfokú bíróságtól eltérő álláspontra az összecszerűség tekintetében, a másodfokú bíróság a perben kirendelt szakértő aggálytalan szakvéleménye alapján helyesen határozta meg a termésveszteség nagyságát és a szakértő által megfelelően megindokolt átlagár alapján a vadkár összecszerűségét. Erre tekintettel a Pp. 206. §-ának megsértése nem volt megállapítható, felülmérlegelésnek nem volt helye, mert a felülvizsgálattal támadott határozat nem volt iratellenes és nem alapult a bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésén.
- [4] 4. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pf.21.495/2016/3. számú ítélete, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, a C) cikk (1) bekezdésében, a XV. cikk (2) bekezdésében, a XXIV. cikk (1) bekezdésében, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben, a 26. cikk (1) bekezdésében, valamint a 28. cikkében foglaltakat. Indokolása szerint a jogerős ítélet az ítéleti bizonyosság fogalma mögé bújva mentesítette magát a tényállás teljes körű feltárásának kötelezettsége, a per eldöntéséhez szükséges tények feltárásának szükségességét alól, egybemosva a szakértői bizonyítás eredményét a magánszakértői vélemény által megállapítottakkal. Az eljáró bíróságok emellett nem tettek eleget indokolási

kötelezettségüknek sem. A megalapozottság követelményének az ítélet akkor tett volna eleget, ha a bíróságok bizonyítékokkal alátámasztott tényállását tartalmazza.

- [5] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek.
- [6] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [7] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [8] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia; ennek követelményeként az (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjai rendelkeznek az indokolási kötelezettségről és annak tartalmáról.
- [9] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, a C) cikk (1) bekezdésére, a XV. cikk (2) bekezdésére, a XXIV. cikk (1) bekezdésére, a 26. cikk (1) bekezdésére és a 28. cikkére vonatkozóan az indítvány nem teljesíti a határozott kérelem feltételeit, ugyanis nem tartalmaz értékelhető, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelmétől elkülönülő, alkotmányjogilag értékelhető indokolást.
- [10] Mivel az indítvány az Alaptörvény fenti rendelkezéseire alapított részében az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjában foglaltaknak nem felel meg, ezek tekintetében az nem volt vizsgálható.
- [11] Az indítványozó által állított további alaptörvényi sérelmekre tekintettel – amelyek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított jogokra vonatkozóan tartalmaztak indokolást – az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt egyéb tartalmi feltételeit is megvizsgálta az Abtv. 56. § (2) bekezdésének megfelelően.
- [12] Az Abtv. 29. §-ában foglalt követelmények szerint az alkotmányjogi panasz csak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Ez alternatív feltétel, bármelyik megelégedt az indokot ad a befogadásra {például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. Ezért az Alkotmánybíróság az egyes, indokolással ellátott alapjogi sérelmekre való hivatkozásokat az említett befogadási feltételek fennállása szempontjából megvizsgálta.
- [13] Ennek során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt, a befogadás feltételül állított követelményeknek, mert az indítványozó valójában az ügyében eljáró bíróság tényállás-megállapítását és a bizonyítékok értékelését kifogásolta, illetve a bíróság jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.
- [14] A tényállás megállapítása és a bizonyítékok értékelése kapcsán az Alkotmánybíróság következetesen, így jelen döntésében is hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető az általános hatáskörű bírósági szervezetrendszer egyik felülbírálati fórumának, az alkotmányjogi panasszal kapcsolatos hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmének keretében – az Alaptörvény védelmét biztosítja. Az Alkotmánybíróság feladata az igazságszolgáltatással összefüggésben az alkotmányossági jogviták eldöntése, mely során értelmezi az Alaptörvény rendelkezéseit, és ezen értelmezéssel veti össze azt, hogy a bíróság jogértelmezése megfelelt-e ennek, illetve az alkalmazott jogszabályi rendelkezés teret engedett-e az Alaptörvény szerinti értelmezésnek. Alkotmányjogi, nem pedig szakjogi kérdésekben dönt tehát, vagyis a konkrét ügy elbírálása a bíróság feladata. Ezzel áll összhangban az is, hogy az Alkotmánybíróság nem ténybíró, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során a bíróságok, végső soron a Kúria feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {lásd pl. 7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33], [38]; 3343/2018. (X. 26.) AB végzés, Indokolás [11]; 3110/2019. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [40]–[42]}.
- [15] Az Alkotmánybíróság ismételt hangsúlyozza, hogy az indítványozó által hivatkozott jogállamiság elvont elve, a tisztességes eljárás alapjoga, valamint a diszkrimináció tilalma nem teremthetnek alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíró” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el {először lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [16] Az Alkotmánybíróság ebből következően ezt az indítványi elemet sem vonhatta érdemi vizsgálatának körébe.

[17] 5. Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva, az Abtv. 29. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjaira tekintettel – visszautasította.

Budapest, 2020. február 11.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pókol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/290/2019.

